

**SPRAWOZDANIE RADY NACZELNEJ
VIII KADENCJI WŁADZ
POLSKIEGO TOWARZYSTWA TŁUMACZY
PRZYSIĘGLYCH I SPECJALISTYCZNYCH „TEPIS”
Z DZIAŁALNOŚCI W LATACH 2011-2014**

Wprowadzenie:

Status prawny Towarzystwa TEPIS i profil działalności

PT TEPIS jest organizacją pozarządową działającą na mocy ustawy Prawo o stowarzyszeniach oraz organizacją pożytku publicznego, której status jest oparty na gotowości wykonywania zadań publicznych we współpracy z instytucjami rządowymi w ramach celów określonych w statucie Towarzystwa oraz w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ze względu na niepozyskanie środków publicznych, które mogłyby być przeznaczone na wykonanie zadania publicznego, fundusze TEPIS-u, pochodzące ze składek członkowskich oraz odpłatnej działalności statutowej w formie doskonalenia zawodowego i szkolenia adeptów zawodu, są rozliczane zgodnie z zasadami obowiązującymi stowarzyszenia.

Profil działalności TEPIS-u obejmuje trzy podstawowe obszary:

I. Starania o właściwy status prawny tłumacza przysięgłego w celu zapewnienia w interesie społecznym prawa człowieka do rzetelnego procesu w ramach występów do organów administracji publicznej, w tym głównie **instytucji rządowych**: Ministra Sprawiedliwości, Sejmu, Senatu i Rzecznika Praw Obywatelskich, **opiniowanie projektów ustaw** dotyczących tłumaczy przysięgłych oraz organizowanie **spotkań z przedstawicielami organów** wymiaru sprawiedliwości;

II. Doskonalenie zawodowe tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych oraz szkolenie adeptów zawodu przez **organizowanie repetytoriów, laboratoriów i warsztatów** dla tłumaczy przez Kolegium Doskonalenia Zawodowego w Warszawie oraz Zarządy Kół PT TEPIS Pomorskiego w Szczecinie, Dolnośląskiego we Wrocławiu, Małopolskiego w Krakowie, Górnośląskiego w Sosnowcu, Podlaskiego w Białymstoku i Lubuskiego w Żarach; jak również przez **publikowanie Biuletynu TEPIS**, inspirowanie i opracowywanie wydawanych pod auspicjami Towarzystwa przez Wydawnictwo Translegis **książek dla tłumaczy** oraz przez upowszechnianie wiedzy o życiu zawodowym na regularnie aktualizowanej **stronie internetowej www.tepis.org.pl**;

III. Działalność na forum międzynarodowym przez uczestniczenie członków Towarzystwa w pracach Międzynarodowej Federacji Tłumaczy (**FIT**), Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych (**EULITA**), w projektach unijnych prowadzonych ze środków przydzielonych organizatorom przez **Komisję Europejską**, udział członków TEPIS-u w **międzynarodowych konferencjach zagranicznych i krajowych** dla tłumaczy sądowych, organizowanie w Polsce międzynarodowych

konferencji dla tłumaczy sądowych i **spotkań z tłumaczami z innych krajów**, oraz nawiązywanie współpracy z zagranicznymi stowarzyszeniami tłumaczy sądowych, w tym również w ramach podpisanych wcześniej **umów o współpracy**.

W ramach ww. działań TEPIS realizował ideę **integracji środowiska TP** i krajowych stowarzyszeń tłumaczy, w imię podnoszenia rangi zawodu.

I. Starania o właściwy status tłumacza przysięgłego w celu zapewnienia w interesie społecznym prawa człowieka do rzetelnego procesu

W latach 2011-2014 motywem przewodnim wystąpień Towarzystwa TEPIS o poprawę statusu tłumaczy przysięgłych i opiniujących projekty aktów prawnych stanowiących o statusie tłumacza przysięgłego była **dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE** w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym. Ponieważ dyrektywa stanowi o obowiązku zapewnienia przez państwa członkowskie Unii Europejskiej odpowiedniej jakości tłumaczenia, TEPIS wielokrotnie protestował **przeciwko obniżeniu poziomu kwalifikacji** kandydatów na tłumacza przysięgłego do wykształcenia (początkowo) średniego, a następnie wyższego pierwszego stopnia w ramach ustawy deregulacyjnej.

W wystąpieniach na ten temat każdorazowo wskazywano na **koniczność podwyżki stawek** wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, zwracając się do Ministra Sprawiedliwości, **Rzecznika Praw Obywatelskich**, do Komisji Nadzwyczajnej **Sejmu RP** podczas wysłuchania publicznego ws. projektu ustawy deregulacyjnej, do Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji **Senatu RP**.

TEPIS wystąpił również do **Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego MS** z wnioskiem o dodanie do kodeksu postępowania karnego przepisu o prawie udostępniania tłumaczowi na jego wniosek akt sprawy w zakresie niezbędnym do przygotowania się do tłumaczenia rozprawy. Rada Naczelna opracowała dla **Ministerstwa Spraw Wewnętrznych** uwagi do projektu Prawa o aktach stanu cywilnego oraz przekazała swoje stanowisko w kwestii pisowni imion, nazwisk i miejscowości w tłumaczeniu aktów stanu cywilnego. Rada wystąpiła też do **Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej** o dotację na składki członkowskie w organizacjach międzynarodowych (FIT i EULITA), którą otrzymała na składki za 2013 r., oraz nawiązała kontakty z Departamentem Pożytku Publicznego MPiPS w związku z planowanym udziałem TEPIS-u w konkursie Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.

TEPIS wystąpił też do **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych** w sprawie kwestionowania umów o dzieło zawieranych z tłumaczami oraz zajął stanowisko na temat unijnego projektu UEPA (Uproszczenie i Elektronizacja Procedur Administracyjnych) prowadzonego pod auspicjami **Ministra Gospodarki**.

Na temat wysokich kwalifikacji, jakich wymaga zawód tłumacza przysięgłego w kontekście idei rzetelnego procesu i dyrektywy 2010/64/UE, referaty na międzynarodowej konferencji naukowej zorganizowanej w salach Sejmu przez **Komisję**

Praw Człowieka Sejmu RP i Uniwersytet Jana Kochanowskiego ogłosili: w 2013 r. – Danuta Kierzkowska, prezes TEPIS-u i Liese Katschinka – prezes Stowarzyszenia EULITA, zaś w 2014 roku – Paweł Gugąła, doradca prawny TEPIS-u.

W lutym 2012 r. Towarzystwo TEPIS wystosowało **List Otwarty do Ministra Sprawiedliwości**, pod którym zebrało ponad 900 podpisów na Krajowym Forum Tłumaczy Przysięgłych i przez Internet. **Krajowe Forum Tłumaczy Przysięgłych** odbyło się 10 marca 2012 r. w Warszawie z inicjatywy TEPIS-u oraz z udziałem przedstawicieli Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich i Bałtyckiego Stowarzyszenia Tłumaczy, jak również Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Okręgowego Warszawa-Praga, Komendy Stołecznej Policji. **Przedstawiciele Sądów i Stołecznej Komendy Policji**, z którymi przedstawiciele Rady Naczelnej odbyli naradę po Forum, po zapoznaniu się z charakterem zawodu i potrzeb TP, okazali zrozumienie wobec trudności w wykonywaniu tego zawodu w kontekście drastycznie niskich stawek wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych oraz obiecali postarać się, aby współpracujący z nimi tłumacze spotkali się z właściwym traktowaniem przez sędziów i policjantów podczas współpracy z nimi w ramach wydarzeń związanych z EURO 2012. Relacje tłumaczy potwierdzały, iż często obietnice te były dotrzymywane, chociaż nie brakowało też skarg na zaniżone wynagrodzenie i niedoceniecie ich pracy.

W grudniu 2013 r. Towarzystwo TEPIS wystosowało do Ministra Sprawiedliwości **Deklarację współdziałania w zakresie implementacji dyrektywy 2010/64/UE**, która to inicjatywa nie spotkała się niestety z zainteresowaniem adresata. Dlatego TEPIS wystąpił ze skargą do Rzecznika Praw Obywatelskich i do Komisji Praw Człowieka Senatu RP, jak również do Komisji Nadzwyczajnej Sejmu RP.

Wszystkie wystąpienia były publikowane w Biuletynie TEPIS, zarówno pisma wysyłane w imieniu Rady Naczelnej PT TEPIS, jak i urzędowe odpowiedzi na te pisma, lub co najmniej informacje na temat takich wystąpień.

Status prawny tłumacza przysięgłego był nie tylko stale monitorowany przez Radę Naczelną, lecz również komentowany w Biuletynie TEPIS i na stronie internetowej www.tepis.org.pl, gdzie zamieszczano **wyjaśnienia urzędowe i opinie doradcy prawnego PT TEPIS**.

W ramach współpracy ustawowej Towarzystwa z Ministerstwem Sprawiedliwości członkowie PT TEPIS brali udział w pracach **Państwowej Komisji Egzaminacyjnej** przeprowadzającej egzaminy na tłumacza przysięgłego i **Komisji Odpowiedzialności Zawodowej** Tłumaczy Przysięgłych przy Ministrze Sprawiedliwości. Również na forum tych Komisji członkowie TEPIS-u aktywnie występowali o takie usprawnienie ich działalności, aby zasady zarówno egzaminowania przez PKE, jak i oceniania bieżącej działalności tłumaczy przysięgłych przez KOZ, były nie tylko spójne i przejrzyste, lecz również zgodne ze statusem i dobrą praktyką TP.

Wyrażając uznanie dla dorobku zawodowego i osiągnięć w pracy społecznej na rzecz środowiska tłumaczy przysięgłych, Towarzystwo TEPIS wystąpiło o nadanie sześciu zasłużonym członkom **odznaczeń państwowych** w postaci Brązowego i Srebrnego Krzyża Zasługi. Z okazji zakończenia VIII. kadencji władz Towarzystwa TEPIS sześciu aktywnym członkom nadano **Odnaki za Zasługi dla PT TEPIS**, zaś sześciu wybitnych tłumaczy zasłużonych w działalności na rzecz środowiska

tłumaczy sądowych w krajach Środkowej Europy: Austrii, Czech, Słowacji i Niemiec nominowano do tytułu **Honorowego Członka PT TEPIS**.

II. Doskonalenie zawodowe tłumaczy przysięgłych i specjalistycznych

Realizacja jednego z podstawowych zadań statutowych PT TEPIS, jakim jest zapewnianie tłumaczom przysięgłym i specjalistycznym możliwości doskonalenia zawodowego, odbywała się w kilku sprawdzonych formułach spotkań warsztatowych pod nazwą „Repetytorium dla Tłumaczy”, „Laboratorium Tłumaczy” lub „Warsztaty dla Tłumaczy”. Spotkania te były organizowane przez Kolegium Doskonalenia Zawodowego PT TEPIS w Warszawie, natomiast w Krakowie, Wrocławiu, Szczecinie, Sosnowcu i Białymstoku – przez Zarządy Kół PT TEPIS. .

Doroczne Warsztaty w Warszawie. Kolegium Doskonalenia Zawodowego organizowało co roku w Warszawie **Warsztaty Przekładu Prawniczego i Specjalistycznego z okazji Międzynarodowego Dnia Tłumacza** w pierwszą sobotę października w salach Biblioteki Narodowej (2012) i w Centrum Konferencyjnym „Wilcza” (2013). Wszystkie spotkania tłumaczy w Warszawie – o charakterze ogólnokrajowym - cieszyły się dużym powodzeniem i przyciągały każdorazowo ok. 80-100 uczestników, którzy słuchali referatów wygłaszanych w co najmniej czterech lub pięciu sekcjach językowych: angielskiej, francuskiej, niemieckiej, rosyjskiej i włoskiej. Doroczne Warsztaty, organizowane w tej formule prawie od początku istnienia PT TEPIS, w okresie sprawozdawczym odbyły się odpowiednio: **XXV WPPS** – 15 października 2011 r. (kiedy wygłoszono 35 referatów), **XXVI WPPS** – 6 października 2012 r. (23 referaty), **XXVII WPPS** – 5 października 2013 r. (23 referaty). Na zakończenie kadencji postanowiono wprowadzić nową formułę – **XXVIII Warsztaty Pragmatyki Zawodowej Tłumaczy Przysięgłych**, podczas których w dniu 11 października 2014 r. zaplanowano dyskusję panelową na temat statusu i dobrych praktyk tłumaczy sądowych w krajach środkowej Europy z udziałem przedstawicieli stowarzyszeń z Austrii, Czech, Niemiec i Słowacji.

Repetytoria w Warszawie. Kolegium Doskonalenia Zawodowego zorganizowało **sześć spotkań** w Warszawie: pięć z cyklu „Repetytorium dla Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych”, z których XVIII RTPS odbyło się 28 stycznia 2012 r., XIX RTPS – 10 marca 2012 r., XX RTPS – 26 stycznia 2013 r., XXI RTPS – 22 czerwca 2013 r. i XXII RTPS – 25 stycznia 2014 r., oraz jedno w nowej formule pn. „XXIII Repetytorium Pragmatyki Zawodowej” – 13 czerwca 2014 r.

Kolegium Doskonalenia Zawodowego zorganizowało 5 stycznia 2012 r. w Warszawie **II Laboratorium TON** pn. „Tłumaczenie na Odległość i Notacja” (10 godzin wykładów) w ramach realizacji projektu UE „**Avidicus**”.

Kontynuowano również cykl pn. **II i III Laboratorium KTPTS** dla Kandydatów na Tłumacza Przysięgłego i dla Tłumaczy Specjalistycznych w Warszawie, kurs obejmujący 144 godzin wykładów i zajęć podczas dziewięciu comiesięcznych zjazdów. W ramach tego cyklu w latach 2013 i 2014 zrealizowano drugą i trzecią edycję

tego Laboratorium dla kandydatów na tłumaczy języka angielskiego oraz ogłoszono nabót na IV edycję zaplanowaną na rok 2014/2015.

Przeprowadzono również cykl pn. **Laboratorium pn. Financial English** w dniach 24 listopada 2011 r. i 1 grudnia 2012 r..

Zarząd Małopolskiego Koła PT TEPIS w Krakowie zorganizował pięć spotkań pn. „Krakowskie Repetytorium dla Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych” (KRTPS) w salach Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego. W tym cyklu XII KRTPS odbyło się 19 listopada 2011 r., XIII KRTPS – 28 kwietnia 2012, XIV KRTPS – 24 listopada 2012 r., XV KRTPS – 20 kwietnia 2013 r. oraz XVI KRTPS 16 listopada 2013 r. Członkowie Małopolskiego Koła spotykali się też na „Warsztatach Przy Kawie”.

Zarząd Dolnośląskiego Koła PT TEPIS we Wrocławiu zorganizował sześć spotkań z cyklu pn. „Dolnośląskie Warsztaty dla Tłumaczy” (DWT) w salach PTE we Wrocławiu. Kolejne Warsztaty odbyły się: XIII DWT – 18 listopada 2011 r., XIV DWT – 18 maja 2012 r., XV DWT – 16 listopada 2012 r., XVI DWT – 7 czerwca 2013 r., XVII DWT – 8 listopada 2013 r. oraz XVIII DWT – 9 maja 2014 r.

Zarząd Górnośląskiego Koła PT TEPIS zorganizował cztery spotkania w cyklu pn. „Górnośląskie Repetytorium dla Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych” (GRTPS) w Sosnowcu: IX GRTPS – 20 kwietnia 2012 r., X GRTPS – 26 października 2012 r., XI GRTPS – 29 listopada 2013 r. i XII GRTPS – 16 maja 2014 r.

Zarząd Pomorskiego Koła PT TEPIS w Szczecinie zorganizował sześć spotkań z cyklu pn. „Szczecińskie Laboratorium dla Tłumaczy” (SLT): VII SLT – 17 października 2011 r., VIII SLT – 2 kwietnia 2012 r., IX SLT – 16 listopada 2012 r., X SLT – 14 stycznia 2013 r., XI SLT – 25 marca 2013 r. oraz XII SLT – 22 czerwca 2014 r. Ponadto 16 czerwca 2014 r. przeprowadzono szkolenie z zakresu wykorzystania oprogramowania komputerowego SDL Trados Studio w tłumaczeniach pisemnych.

Zarząd Podlaskiego Koła PT TEPIS w Białymstoku zorganizował dwa spotkania w salach Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku II Białostockie Repetytorium Tłumaczy Przysięgłych w dniu 23 marca 2012 r. i III Białostockie Repetytorium Tłumaczy Przysięgłych w dniu 30 listopada 2012 r.

Zarząd Lubuskiego Koła PT TEPIS nie zdołał niestety zorganizować żadnego spotkania tłumaczy.

W ramach współpracy z uczelniami Towarzystwo kontynuowało realizację porozumień podpisanych z kilkunastoma uczelniami. Członkowie TEPIS-u z dużym doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym aktywnie udzielali się jako nauczyciele tłumaczenia sądowego i prawniczego, prowadzili wykłady na Uniwersytecie Wrocławskim, Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie, w Wyższej Szkole Bankowej w Gdańsku, Toruniu, Chorzowie i innych. W ramach

swoich wykładów członkowie PT TEPIS przekazywali wiedzę nt. zasad wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego i metodologii przekładu prawniczego i sądowe

Ważnym elementem doskonalenia zawodowego były regularnie przekazywane członkom i tłumaczom niezrzeszonym **informacje nt. statusu zawodowego tłumaczy i najważniejszych wydarzeń** w tym zakresie na łamach **Biuletynu TEPIS**, który w latach poprzednich ukazywał się cztery w roku, zaś w okresie sprawozdawczym – tylko dwa razy: w latach 2011-2014 ukazało się bowiem tylko sześć numerów Biuletynu TEPIS: nr 76, 77, 78, 79, 80 i 81. Biuletyn zawsze jednak informował o najważniejszych wydarzeniach w życiu zawodowym TP i publikował pisma TEPIS-u do władz RP i urzędowe odpowiedzi na te pisma, zmiany w przepisach dotyczących TP, profesjonalne **opinie prawne** i porady nt. dobrych praktyk w stałym dziale „**Problemy praktyki zawodowej tłumacza przysięgłego**”, sprawozdania z działalności **Komisji Odpowiedzialności Zawodowej**, jak również wiadomości o statusie tłumaczy sądowych w innych krajach.

Sumptem **Wydawnictwa Translegis**, działającego pod auspicjami PT TEPIS, w latach 2011-2014 ukazało się pięć nowych publikacji: „Polsko-angielski słownik terminów prawnych PolTerm” Tomasza Borkowskiego, „Nouveau recueil de documents français” Barbary Bosek-Szeskiej i Anny Michalskiej, „Kodeks tłumacza przysięgłego z komentarzem 2011” Danuty Kierzkowskiej oraz dwa numery czasopisma „Lingua Legis” (20 i 21). Wydawnictwo Translegis kontynuowało również dystrybucję książek wydanych wcześniej: „Raccolta di documenti italiani”, „The Grammatical Structure of Legal English”, „Neue Auswahl Deutschsprachiger Dokumente”, „The New Selection of English Documents” i „Teksty egzaminacyjne dla kandydatów na tłumacza przysięgłego”. W połowie 2014 roku Wydawnictwo Translegis posiadało w swojej ofercie 26 pozycji, zaś w przygotowaniu znajdował się zbiór dokumentów hiszpańskich, wznowienie publikacji pt. „Jak nie tłumaczyć tekstów technicznych” Andrzeja Voellnagla, „Lingua Legis” nr 22 oraz „Kto jest kim wśród tłumaczy w Polsce 2015”.

W trosce o lepszy przepływ informacji, Rada Naczelna postanowiła zmodernizować swoją **stronę internetową www.tepis.org.pl**, która w ciągu 2013 roku została poddana modernizacji funkcjonalnej, merytorycznej i graficznej. Strona zawiera działy obejmujące podstawowe informacje nt. działalności Towarzystwa TEPIS, listę członków TEPIS-u, możliwości korzystania z akcji doskonalenia zawodowego, wiadomości nt. bieżących wydarzeń krajowych i zagranicznych oraz aktualnych informacji na temat statusu prawnego tłumaczy przysięgłych.

III. Działalność PT TEPIS na forum międzynarodowym

Od chwili nabycia członkostwa **Międzynarodowej Federacji Tłumaczy** w 1993 roku TEPIS aktywnie uczestniczył w konsolidacji i doskonaleniu zawodowym tłumaczy pod auspicjami FIT. Towarzystwo kontynuowało współpracę z Komitetem ds. Tłumaczy Prawniczych i Sądowych FIT, którego członkiem w mijającej kadencji była Zofia Rybińska, wiceprezes TEPIS-u. Ponieważ **XI Międzynarodowe Forum**

Tłumaczenia Prawniczego i Sądowego w Belgradzie nt. „Życie tłumaczy – sukcesy i problemy” odbyło się pod auspicjami tego Komitetu FIT (19-21 września 2013 r.), udział w Forum wzięły w imieniu RN Zofia Rybińska i Barbara Bosek.

Tłumacze z **angielskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Policyjnych i Sądowych** (APCI) przedstawili uczestnikom Forum informacje na temat problemów związanych z outsourcingiem, co dało asumpt do przygotowania propozycji wniosku, który zebrani skierowali do FIT Europe o zbadanie możliwości przeprowadzenia badania makroekonomicznego nt. **negatywnego wpływu na jakość tłumaczenia** usług tłumaczeniowych wyłanianych w drodze stosowania procedur przetargowych, jak też kosztów społeczno-ekonomicznych ponoszonych z tytułu strat wynikających z takich działań.

Barbara Bosek i Zofia Rybińska wzięły udział w Dorocznym Zgromadzeniu **FIT Europe w Nicei** we Francji 2 listopada 2013 r., które zaaprobowano wniosek belgradzkiego XI Forum Komitetu ds Tłumaczenia Sądowego o skierowanie do Dyrekcji Komisji Europejskiej ds Tłumaczenia (DGT) apelu o **promowanie doskonalenia zawodowego** tłumaczy w ramach projektów kształcenia ustawicznego. Przedstawicielki PT TEPIS zgłosiły m.in. **wniosek dot. wspólnych działań FIT Europe i EULITA**, w związku z członkostwem PT TEPIS w obu tych organizacjach.

Delegacja PT TEPIS w osobach wiceprezesa RN Z. Rybińskiej i wiceprezesa RN Joanny Miler-Cassino oraz wiceprezesa Małopolskiego Koła PT TEPIS Moniki Mostowy i członka Zarządu Koła Witolda Wójcika wzięła udział w **XX Statutowym Światowym Kongresie FIT w Berlinie** (2-3 sierpnia 2014 r.), a następnie w Otwartym Kongresie FIT (4-6 sierpnia 2014 r.), w którym uczestniczyły również członkinie władz TEPIS-u: Barbara Bosek (RN), Krystyna Kołodziej (RN) i Aleksandra Cichoń-Królikowska (KR). Ustępująca Rada FIT przyjęła z aprobatą wniosek **PT TEPIS i Instytutu ITI o ustanowienie Nagrody Solidarności Zawodowej im. Albina Tybulewicza**, zmarłego w kwietniu 2014 r. członka honorowego obu stowarzyszeń.

Towarzystwo TEPIS, jako członek Europejskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Sądowych od listopada 2009 r., było również reprezentowane przez wiceprezesa Towarzystwa TEPIS – **Zofię Rybińską, pełniącą funkcję wiceprezesa Stowarzyszenia EULITA**. Podczas Walnego Zgromadzenia EULITA 5 kwietnia 2014 r Zofia Rybińska została ponownie wybrana do Komitetu Wykonawczego na stanowisko wiceprezesa Stowarzyszenia na kolejną trzyletnią kadencję.

TEPIS został zaproszony do udziału w projekcie UE „**TRAFUT – Training for the Future**”, którego celem było **promowanie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/64/UE w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia piśmennego w postępowaniu karnym** przez omawianie podczas spotkań warsztatowych z udziałem uczestników postępowania sądowego różnych aspektów dyrektywy. W ramach tego projektu zorganizowano cztery razy regionalne spotkania warsztatowe, które odbyły się w Lublanie (Słowenia) 24-26 listopada 2011 r., Madrycie (Hiszpania) 15-16 marca 2012 r., Helsinkach (Finlandia) 13-15 czerwca 2012

r. i w Antwerpii (Belgia) 18-20 października 2012 r.

Dla celów projektu TRAFUT, Towarzystwo TEPIS podjęło współpracę z **Krajową Szkołą Sądownictwa i Prokuratury**, z którą wspólnie opracowało koncepcję i następnie przeprowadziło **badanie ankietowe** na temat jakości tłumaczenia pisemnego i ustnego wśród prokuratorów, sędziów, funkcjonariuszy policji i adwokatów w Polsce. Wyniki badania w postaci raportu opracowanego przez KSSiP zostały opublikowane i przekazane na początku 2012 r. odpowiednim władzom z konkluzją, iż nikła znajomość zasad wykonywania zawodu tłumacza przysięgłego wymaga **regularnego szkolenia pracowników i współpracowników OWS**, tj. sędziów, prokuratorów, policjantów i obrońców sądowych, w myśl art. 6 dyrektywy 2010/64/UE, co usprawniłoby znacznie współpracę z tłumaczami. Regularne szkolenia z udziałem członków TEPIS-u nie zostało objęte programem szkolenia w ramach działalności KSSiP ze względu na brak na ten cel funduszy.

Niezależnie od tego na zaproszenie Prokuratora Generalnego Andrzeja Seremeta przewodniczący Kolego Doskonalenia Zawodowego Janusz Poznański i wice-TREPIS-u Zofia Rybińska – wygłosili 20 grudnia 2012 r. wykład pt. „**Skuteczna komunikacja językowa w postępowaniu karnym z udziałem osoby niewładającej językiem polskim i tłumacza**”. Z gmachu Prokuratury Generalnej w Warszawie **wykład był transmitowany do 18 prokuratur** apelacyjnych i okręgowych w całym kraju. Akcja ta była jednorazowa i nie stanowiła elementu regularnego szkolenia w wykonaniu art. 6 ww. dyrektywy.

Udział przedstawicieli PT TEPIS w działalności Międzynarodowej Federacji Tłumaczy wzbogacił bliższe kontakty z tłumaczami z innych krajów UE. Podczas spotkania warsztatowego w Antwerpii w ramach projektu TRAFUT zostało podpisane **porozumienie o współpracy m. PT TEPIS a Włoskim Stowarzyszeniem Tłumaczy Sądowych** (Associazione Italiana Traduttori e Interpreti Giudiziari) dnia 19 października 2012 r. Było to drugie porozumienie po argentyńskim zawartym z Colegio de Traductores Públicos de la Ciudad de Buenos Aires (CTPCBA), z których oba mają na celu wymianę doświadczeń w zakresie kształcenia tłumaczy oraz udział w konferencjach i spotkaniach organizatorów bez zobowiązań finansowych.

Będąc członkiem stowarzyszenia EULITA, **TEPIS był zapraszany jako partner** do udziału w projektach unijnych prowadzonych przez europejskie wyższe uczelnie. **W ramach projektu QUALETRA**, którego partnerami byli również członkowie sieci European Masters in Translation i CIUTI (Conférence internationale permanente d'instituts universitaires de traducteurs et interpretes) oraz europejskie stowarzyszenia CCBE (Council of Law Societies and Bar Associations in Europe), ECBA (European Criminal Bar Association) i EULITA, podczas dyskusji panelowej okrągłego stołu **podczas inauguracyjnej konferencji w Londyńskim Uniwersytecie Metropolitalnym** 4 kwietnia 2013 r., na zaproszenie organizatorów projektu, **Zofia Rybińska wystąpiła z prezentacją** na temat problemów, które napotyka tłumacz we współpracy z sędziami

Podczas międzynarodowej konferencji Stowarzyszenia Tłumaczy Policyjnych i Sądowych (**Association of Police and Court Interpreters**) w Londynie 5-6 kwiet-

nia 2013 r. został wygłoszony **referat nt. statusu polskich tłumaczy przysięgłych** (autorstwa D. Kierzkowskiej i Z. Rybińskiej).

Kolejnym projektem UE prowadzonym przez stowarzyszenie EULITA wraz z Katolickim Uniwersytetem w Louven, do którego zostało zaproszone Towarzystwo TEPIS, jest „**LIT Search**”. Celem projektu jest utworzenie **europejskiej bazy danych tłumaczy sądowych** (przysięgłych). Rada Naczelna delegowała do tego projektu Dorotę Staniszewską-Kowalak, sekretarza generalnego TEPIS-u, i Zofię Rybińską, które wzięły udział w konferencji inauguracyjnej ten projekt w Antwerpii 6-7 maja 2014 r. Na 11-12 września zaplanowano spotkanie, na którym polskie uczestniczki będą prezentować **bazę danych członków TEPIS-u**, która w ten sposób wejdzie do europejskiej bazy danych LIT Search, podczas gdy decyzja ws. dołączenia polskiej Listy TP nie została podjęta przez MS.

Rada Naczelna PT TEPIS we współpracy z Zarządem Małopolskiego Koła PT TEPIS zorganizowała Międzynarodową konferencję pn. „Nowe zadania tłumaczy sądowych w rozszerzonej Europie” w Krakowie w dniach 3-5 kwietnia 2014 r. , której przebieg został utrwalony w pokonferencyjnym zbiorze artykułów pt. „**New Tasks for Legal Interpreters and Translators in the Enlarged Europe**” (274 stron) wydanych dla ok. 140 uczestników konferencji z 25 krajów. Konferencja odniosła duży sukces i była wysoko oceniana za sprawną organizację i interesujące referaty na temat statusu i problemów zawodowych tłumaczy sądowych w Unii Europejskiej oraz programów ich kształcenia.

W ramach upowszechniania wiedzy o Międzynarodowej Federacji Tłumaczy (FIT) i osiągnięciach zawodowych tłumaczy, w latach 2011-2014 kontynuowano **prenumeratę kwartalnika FIT pn. „Translatio”** pod redakcją Rene Haeseryna, którego 10 egzemplarzy, podobnie jak w poprzedniej kadencji, rozdzielano między sześc Kół PT TEPIS oraz biblioteki uniwersyteckie.

Podsumowanie

Reasumując dokonania Towarzystwa TEPIS w latach 2011 – 2014 można z satysfakcją stwierdzić, że jest ich więcej mimo kryzysu gospodarczego i drastycznego spadku zapotrzebowania na usługi tłumaczy, z których ok. 140 (15% stanu z 2011 roku) zostało skreślonych z listy członków TEPIS-u za niepłacenie składek, wynikające również ze zniechęcenia bezskutecznością starań TEPIS-u o właściwy status tłumacza przysięgłego, zwłaszcza starań o podwyżkę i rewaloryzację urzędowych stawek wynagrodzenia TP. Satysfakcja ta wynika jednak z tego, że znakomita większość członków w dalszym ciągu okazuje swoją lojalność wobec TEPIS-u, nie obwinia władz Towarzystwa za bezskuteczność jego działań oraz docenia zarówno osiągnięcia, jak i stanowczość Rady Naczelnej w walce z indolencją Ministra Sprawiedliwości, solidaryzując się z taką postawą.

W tym kontekście należy z zadowoleniem odnotować bardziej aktywną niż w latach poprzednich działalność władz i Zarządów Kół PT TEPIS VIII kadencji, zarówno w zakresie doskonalenia zawodowego, jak i w zakresie starań o właściwy status tłumacza przysięgłego, poszerzonej współpracy z instytucjami i uczelniami krajowymi oraz z organizacjami międzynarodowymi.

Kolegium Doskonalenia Zawodowego oraz Zarządy Kół PT TEPIS zorganizowały ogółem 63 spotkania warsztatowe (o 20 spotkań więcej niż w kadencji 2008-2011), na które poświęcono 426 godzin, podczas których wygłoszono 236 referatów lub wykładów. Członkowie otrzymali sześć numerów „Biuletynu TEPIS”, zaś pod auspicjami Towarzystwa wydano zbiór referatów wygłoszonych na międzynarodowej konferencji tłumaczy sądowych w Krakowie, dwa numery specjalistycznego czasopisma „Lingua Legis”, pięć nowych pozycji książkowych oraz podjęto przygotowania do wydania trzech kolejnych publikacji.

Zważywszy, że działalność Towarzystwa TEPIS jest oparta na nieodpłatnej pracy społecznej członków Rady Naczelnej i Zarządów Kół PT TEPIS, należy w dalszym ciągu zabiegać dla nich o uznanie społeczeństwa i dbać o pielęgnowanie cennych tradycji społecznikowskich, które są warunkiem zapewnienia właściwej rangi zawodu tłumacza przysięgłego i specjalistycznego w Polsce.